

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 maja 2018 roku

Sąd Okręgowy w Poznaniu, Wydział III Karny

w składzie:

Przewodnicząca: SSO Magdalena Grzybek

Protokolant: st. prot. sąd. Agnieszka Klimczak

w obecności prokuratora Prokuratury Rejonowej w Świebodzinie M. J.

po rozpoznaniu na rozprawie w dniach 14 grudnia 2017 roku, 26 lutego, 26 kwietnia 2018 roku

sprawy oskarżonego:

R. S. (S.), pesel (...), syna P. i T., z domu Ś., urodzonego (...) w Z.

oskarżonego o to, że

8 stycznia 2017 roku, na drodze wojewódzkiej nr (...), pomiędzy miejscowościami S. a P., w województwie (...), prowadząc samochód marki R. (...), o numerze rejestracyjnym, (...), którym przewoził 7 pasażerów, jadąc nim z kierunku miejscowości S. w kierunku miejscowości P., umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa obowiązujące w ruchu lądowym, tj. wynikającą z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 roku - Prawo o ruchu drogowym zasadę zachowania szczególnej ostrożności oraz wynikającą z art. 19 ust. 1 tej ustawy zasadę zachowania bezpiecznej prędkości nakazującą prowadzenia pojazdu z prędkością zapewniającą panowanie nad nim z uwzględnieniem warunków, w jakich ruch się odbywa, a w szczególności: rzeźby terenu, stanu i widoczności drogi, stanu i ładunku pojazdu, warunków atmosferycznych i natężenia ruchu oraz wynikającą z art. 24 ust. 1 pkt 1 i art. 24 ust. 2 tej ustawy zasadę zachowania szczególnej ostrożności przy wykonywaniu manewru wyprzedzania i obowiązku wykonywania tego manewru przy odpowiedniej widoczności, a także określoną w art. 24 ust. 7 pkt 2 wskazanej tu ustawy zasadę zakazującą wykonywania manewru wyprzedzania na zakręcie oznaczonym znakami ostrzegawczymi, dojeżdżając do 26, 3 km. wskazanej drogi, w miejscu, gdzie jest to zabronione linią podwójną ciągłą oraz znakiem ostrzegawczym A 2, usytuowanym w odległości około 230 metrów przed początkiem łuku drogi, na łuku wskazanej tu drogi, jadąc z prędkością niezapewniającą panowania nad pojazdem w panujących wówczas warunkach atmosferycznych (mroźno, jezdnia śliska, oblodzona, pokryta rozjeżdżonym śniegiem), rzędu 59 km/h, podjął manewr wyprzedzania jadącego bezpośrednio przed nim, w tym samym kierunku, samochodu osobowego marki P. (...), wjeżdżając, w trakcie wykonywania tego manewru, na lewe pobocze drogi, w wyniku czego utracił panowanie nad prowadzonym przez siebie autem, które zjechało następnie na prawy pas ruchu, po czym na prawe, nieutwardzone, pobocze, gdzie uderzyło przednim prawym narożem nadwozia w przydrożne drzewo, w następstwie którego to uderzenia obróciło się, po czym lewym bokiem nadwozia uderzyło w kolejne przydrożne drzewo, rosnące po prawej stronie drogi, nieumyślnie spowodowując w ten sposób katastrofę w ruchu lądowym zagrażającą życiu oraz zdrowiu wielu osób, to jest siedmiorga pasażerów samochodu marki R. (...), o numerze rejestracyjnym, (...), w wyniku której pasażerowie tego pojazdu:

- W. C. doznał obrażeń wielonarządowych w postaci otarcia naskórka kolana prawego i podbiegnięcia krwawego okolicy brzucha, stłuczenia mózgu i pnia mózgu, złamania podstawy czaszki, krwotoku dokomorowego, pęknięcia wątroby, stłuczenia płuc oraz złamania żeber od II do VI po stronie lewej w linii pachowej przedniej i trzonu obojczyka lewego, w wyniku których poniósł śmierć na miejscu tego zdarzenia;
- A. K. doznała obrażeń ciała w postaci krwiaka podtwardówkowego oraz wielomiejscowego złamania środkowego i dolnego piętra twarzoczaszki, wyłamania masywu szczękowo — podniebiennego, krwi w zatokach szczękowych,

złamania ściany dolnej i bocznej prawego oczodołu, pęcherzyków odmy, uszkodzenia obu wyrostków skrzydłowo – podniebiennych, złamania żuchwy po stronie prawej oraz złamania podstawy lewego wyrostka kłykciowego, ogniska stłuczeń mięszu płuc, zwłaszcza w płacie dolnym płuca prawego, złamania wyrostków poprzecznych L 2, L 3, L 4 i L 5 po stronie prawej, pośrodkowego złamania kości krzyżowej bez przemieszczeń, obustronnego złamania w okolicy spojenia łonowego trzonu kości łonowej z uszkodzeniem przedniej części panewki stawu biodrowego oraz gałęzi kości kulszowej po stronie lewej, ogniskowego stłuczenia mózgu, powodujących chorobę realnie zagrażającą życiu (art. 156 § 1 pkt 2 k.p.k.), w następstwie których to obrażeń ciała wymieniona zmarła 24 kwietnia 2017 roku w Centrum Medycznym (...) w P. (wskutek odoskrzelowego zapalenia płuc, które rozwinęło się u osoby wymagającej przewlekłego leczenia z powodu doznanych obrażeń wielonarządowych doznanych w następstwie przedmiotowego zdarzenia drogowego);

- A. O. doznała obrażeń ciała w postaci złamania żebra IV i X po stronie lewej, które to obrażenia naruszyły czynności narządów ciała wymienionej i spowodowały rozstrój jej zdrowia na okres przekraczający dni 7;
- M. K. doznała obrażeń ciała w postaci ogólnych potłuczeń, złamania lewej kości łonowej – gałęzi górnej i dolnej, złamania kości krzyżowej po stronie prawej, które to obrażenia naruszyły czynności narządów ciała wymienionej i spowodowały rozstrój jej zdrowia na okres przekraczający dni 7;
- W. N. doznała obrażeń ciała w postaci stłuczenia klatki piersiowej, stłuczenia kolana lewego oraz stłuczenia śródreżca lewego, które to obrażenia nie naruszyły czynności narządów ciała wymienionej i nie spowodowały rozstrój jej zdrowia na okres przekraczający dni 7;
- W. W. doznał obrażeń ciała w postaci stłuczenia głowy, które to obrażenia nie naruszyły czynności narządów ciała wymienionego i nie spowodowały rozstrój jego zdrowia na okres przekraczający dni 7,
- M. S., doznał naruszenia nietykalności cielesnej,

to jest o czyn zabroniony opisany w art. 173 § 2 k.k. w zw. z art. 173 § 4 k.k. w zb. z art. 157 § 3 k.k. w zw. z art. 157 § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

1. Oskarżonego R. S. uznaje za winnego tego, że w dniu 8 stycznia 2017 roku, pomiędzy miejscowościami S. a P., w województwie (...), prowadząc samochód marki R. (...), o numerze rejestracyjnym, (...), jadąc nim z kierunku miejscowości S. w kierunku miejscowości P., umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa obowiązujące w ruchu lądowym w ten sposób, że jadąc z prędkością niezapewniającą panowania nad pojazdem w panujących wówczas warunkach atmosferycznych, podjął manewr wyprzedzania jadącego bezpośrednio przed nim, w tym samym kierunku, samochodu osobowego marki P. (...), w miejscu, gdzie jest to zabronione linią podwójną ciągłą oraz znakiem ostrzegawczym, wjeżdżając, w trakcie wykonywania tego manewru, na lewe pobocze drogi, w wyniku czego utracił panowanie nad prowadzonym przez siebie autem, które zjechało następnie na prawy pas ruchu, po czym na prawe, nieutwardzone, pobocze, uderzyło przednim prawym narożem nadwozia w przydrożne drzewo, w następstwie którego to uderzenia obróciło się, po czym lewym bokiem nadwozia uderzyło w kolejne drzewo, nieumyślnie spowodował wypadek drogowy w wyniku którego W. C. doznał obrażeń wielonarządowych w postaci otarcia naskórka kolana prawego i podbiegnięcia krwawego okolicy brzucha, stłuczenia mózgu i pnia mózgu, złamania podstawy czaszki, krwotoku dokomorowego, pęknięcia wątroby, stłuczenia płuc oraz złamania żeber od II do VI po stronie lewej w linii pachowej przedniej i trzonu obojczyka lewego, w wyniku których poniósł śmierć na miejscu tego zdarzenia, A. K. doznała obrażeń ciała w postaci krwiaka podtwardówkowego oraz wielomiejscowego złamania środkowego i dolnego piętra twarzoczaszki, wyłamania masywu szczękowo - podniebiennego, krwi w zatokach szczękowych, złamania ściany dolnej i bocznej prawego oczodołu, pęcherzyków odmy, uszkodzenia obu wyrostków skrzydłowo – podniebiennych, złamania żuchwy po stronie prawej oraz złamania podstawy lewego wyrostka kłykciowego, ogniska stłuczeń mięszu płuc, zwłaszcza w płacie dolnym płuca prawego, złamania wyrostków poprzecznych L 2, L 3, L 4 i L 5 po stronie prawej, pośrodkowego złamania kości krzyżowej bez przemieszczeń, obustronnego złamania w okolicy spojenia łonowego trzonu kości łonowej z uszkodzeniem przedniej części panewki stawu biodrowego oraz gałęzi kości kulszowej po stronie lewej, ogniskowego stłuczenia mózgu, powodujących chorobę realnie zagrażającą życiu, w następstwie których

to obrażeń ciała zmarła w dniu 24 kwietnia 2017 roku, A. O. doznała obrażeń ciała w postaci złamania żebra IV i X po stronie lewej, które to obrażenia naruszyły czynności narządów ciała wymienionej i spowodowały rozstrój jej zdrowia na okres przekraczający dni 7, M. K. doznała obrażeń ciała w postaci ogólnych potłuczeń, złamania lewej kości łonowej – gałęzi górnej i dolnej, złamania kości krzyżowej po stronie prawej, które to obrażenia naruszyły czynności narządów ciała wymienionej i spowodowały rozstrój jej zdrowia na okres przekraczający dni 7, W. N. doznała obrażeń ciała w postaci stłuczenia klatki piersiowej, stłuczenia kolana lewego oraz stłuczenia śródreżca lewego, które to obrażenia nie naruszyły czynności narządów ciała wymienionej i nie spowodowały rozstroju jej zdrowia na okres przekraczający dni 7, W. W. doznał obrażeń ciała w postaci stłuczenia głowy, które to obrażenia nie naruszyły czynności narządów ciała wymienionego i nie spowodowały rozstroju jego zdrowia na okres przekraczający dni 7, tj. przestępstwa z art. 177 § 1 i 2 k.k. i za przestępstwo to na podstawie art. 177 § 2 k.k. wymierza mu karę 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności.

2. Na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet wymierzonej oskarżonemu w punkcie 1 kary pozbawienia wolności zalicza mu okres zatrzymania od dnia 8 stycznia 2017 roku godz. 12.15 do dnia 9 stycznia 2017 roku godz. 18.00.

3. Na podstawie art. 42 § 1 k.k. orzeka środek karny w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych na okres 2 (dwóch) lat.

4. Na podstawie art. 63 § 4 k.k. na poczet orzeczonego w punkcie 3 środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych zalicza okres zatrzymania prawa jazdy od dnia 8 stycznia 2017 roku.

5. Na podstawie art. 46 § 1 k.k. zasądza od oskarżonego R. S. na rzecz J. M. kwotę 70 000 (siedemdziesięciu) tysięcy złotych tytułem zadośćuczynienia.

6. Na podstawie art. 29 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze (tekst jedn. Dz. U. z 2002 r. Nr 123, poz. 1058 ze zm.) oraz na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze (tekst jedn. Dz. U. z 2002 r. Nr 123, poz. 1058 ze zm.) w zw. z § 1 - 3 oraz § 17 ust. ust. 2 pkt 5 i § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2016 r. poz. 1714 ze zm.) przyznaje obrońcy z urzędu adw. A. Ł. ze środków Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Poznaniu kwotę 1.180 zł (w tym 23% podatku VAT) tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu.

7. Na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. i art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. z 1983 roku nr 49 poz. 223 z późn. zm) zwalnia oskarżonego z obowiązku zwrotu Skarbowi Państwa kosztów procesu i nie wymierza mu opłaty.

SSO Magdalena Grzybek

UZASADNIENIE

Oskarżony R. S. zatrudniony był na umowę zlecenie w charakterze kierowcy busa w firmie (...).

W dniu 8 stycznia 2017 roku oskarżony około godziny 4.00 wyjechał samochodem marki R. (...) nr rej. (...) z miejscowości K. koło P.. Celem podróży był B., do którego R. S. miał dojechać o godzinie 10.00. Na tę samą godzinę miały dojechać do B. inne busy, tej samej firmy i pasażerowie tych samochodów kończyli podróż lub przesiadali się do innych pojazdów, by kontynuować podróż np. do Holandii. Z W. oskarżony odebrał pierwszego pasażera, a później kolejnych w R., P., B., S.. Oprócz oskarżonego prowadzonym przez niego samochodem podróżowali W. C., A. K., A. O., M. K., W. N., W. W. i M. S.. Warunki panujące na drodze były złe. Droga pokryta była rozjeżdżonym śniegiem, miejscami oblodzona. W miejscowości S. przed pojazdem prowadzonym przez oskarżonego jechał samochód marki P. (...) prowadzony przez B. G.. Oskarżony podjął decyzję o wyprzedzeniu jadącego przed nim prawidłowo, swoim pasem, blisko osi jezdni, samochodu i na łuku drogi, w miejscu, gdzie jest linia podwójna ciągła, w chwili zdarzenia częściowo przykryta śniegiem, zaczął wyprzedzać jadący przed nim samochód. Oskarżony stracił panowanie

nad prowadzonym przez siebie samochodem, zjechał na lewe pobocze, następnie powrócił na prawy pas ruchu, po czym wjechał na prawe nieutwardzone pobocze, uderzył prawym bokiem samochodu w przydrożne drzewo, samochód obróciło, lewym bokiem uderzyło w następne drzewo i pojazd zatrzymał się. W odległości 230 metrów przed początkiem łuki drogi, na którym oskarżony podjął manewr wyprzedzania, znajduje się znak ostrzegawczy A-2 (k. 277). Na miejscu zdarzenia pierwszej pomocy pokrzywdzonym udzieliła kierująca samochodem marki P. (...) B. G., zostało wezwane pogotowie ratunkowe, policja i straż pożarna. R. S. poddano badaniu na zawartość alkoholu w wydychanym powietrzu, w chwili zdarzenia był trzeźwy. Nie był również pod wpływem substancji odurzających i psychotropowych. (k. 158 – 159). W wyniku wypadku W. C. doznał obrażeń wielonarządowych w postaci otarcia naskórka kolana prawego i podbiegnięcia krwawego okolicy brzucha, stłuczenia mózgu i pnia mózgu, złamania podstawy czaszki, krwotoku dokomorowego, pęknięcia wątroby, stłuczenia płuc oraz złamania żeber od II do VI po stronie lewej w linii pachowej przedniej i trzonu obojczyka lewego, w wyniku których poniósł śmierć na miejscu tego zdarzenia, A. K. doznała obrażeń ciała w postaci krwiaka podtwardówkowego oraz wielomiejscowego złamania środkowego i dolnego piętra twarzoczaszki, wyłamania masywu szczękowo - podniebiennego, krwi w zatokach szczękowych, złamania ściany dolnej i bocznej prawego oczodołu, pęcherzyków odmy, uszkodzenia obu wyrostków skrzydłowo – podniebiennych, złamania żuchwy po stronie prawej oraz złamania podstawy lewego wyrostka kłykciowego, ogniska stłuczeń mięszu płuc, zwłaszcza w płacie dolnym płuca prawego, złamania wyrostków poprzecznych L 2, L 3, L 4 i L 5 po stronie prawej, pośrodkowego złamania kości krzyżowej bez przemieszczeń, obustronnego złamania w okolicy spojenia łonowego trzonu kości łonowej z uszkodzeniem przedniej części panewki stawu biodrowego oraz gałęzi kości kulszowej po stronie lewej, ogniskowego stłuczenia mózgu, powodujących chorobę realnie zagrażającą życiu, w następstwie których to obrażeń ciała zmarła w dniu 24 kwietnia 2017 roku, A. O. doznała obrażeń ciała w postaci złamania żebra IV i X po stronie lewej, które to obrażenia naruszyły czynności narządów ciała wymienionej i spowodowały rozstrój jej zdrowia na okres przekraczający dni 7, M. K. doznała obrażeń ciała w postaci ogólnych potłuczeń, złamania lewej kości łonowej – gałęzi górnej i dolnej, złamania kości krzyżowej po stronie prawej, które to obrażenia naruszyły czynności narządów ciała wymienionej i spowodowały rozstrój jej zdrowia na okres przekraczający dni 7, W. N. doznała obrażeń ciała w postaci stłuczenia klatki piersiowej, stłuczenia kolana lewego oraz stłuczenia śródreźca lewego, które to obrażenia nie naruszyły czynności narządów ciała wymienionej i nie spowodowały rozstroju jej zdrowia na okres przekraczający dni 7, W. W. doznał obrażeń ciała w postaci stłuczenia głowy, które to obrażenia nie naruszyły czynności narządów ciała wymienionego i nie spowodowały rozstroju jego zdrowia na okres przekraczający dni 7, M. S. nie doznał obrażeń ciała.

Przyczyną zaistnienia wypadku było postępowanie oskarżonego R. S., który podjął manewr wyprzedzania samochodu marki P. w miejscu zabronionym (na łuku drogi oznaczonym znakiem ostrzegawczym A-2 i w miejscu, gdzie oś jezdni wyznaczona była linią podwójną ciągłą) oraz przy ograniczonej widoczności na tym łuku i w bardzo trudnych warunkach drogowych. Kolejną przyczyną wypadku, było poruszanie się prowadzonego przez z oskarżonego pojazdu z prędkością niedostosowaną do warunków panujących na drodze.

W chwili wypadku prowadzony przez oskarżonego pojazd był sprawny technicznie (k. 223-228).

Oskarżony R. S. ma 40 lat, wykształcenie średnie, pracuje dorywczo uzyskując miesięczny dochód w kwocie 500-1000 złotych w zależności od miesiąca, jest zarejestrowany jako bezrobotny, jest kawalerem, ma na utrzymaniu dziecko w wieku 11 lat, nie był dotychczas karany sądownie.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie:

- częściowo wyjaśnień oskarżonego R. S. k. 72-73, 89-92, 384-386, 527-530, 532, 534, 535,
- zeznań świadka B. G. k. 17-18, 203-204, 566-568,
- zeznań świadka W. W. k. 24-25, k. 346-347, 532-533,
- zeznań świadka M. S. k 36-37, 321-322
- zeznań świadka K. C. k. 98-100, 534-535

- zeznań świadka J. M. k. 104-106, 533, 614
- zeznań świadka M. K. k. 166-167, 307-308, 569-570,
- zeznań świadka W. N. k. 30-31 , 205-206, 530-531,
- A. O. k. 198-199, 323-323a, protokół przesłuchania w drodze pomocy prawnej,
- zeznań świadka D. W. k. 212-213, 568-569,
- zeznań biegłego G. A. k. 571-573,
- protokołu oględzin i otwarcia zwłok k. 80-84,
- sprawozdania z badania toksykologicznego k. 158- 159,
- oceny technicznej nr (...)/7/17 k. 223-260,
- opinii nr (...) z dnia 22 marca 2017 roku (k. 261-278)
- opinii sądowo – lekarskiej z dnia 28 maja 2017 roku k. 350-351,
- protokołu oględzin zewnętrznych i sekcji zwłok k. 359,
- opinii do protokołu oględzin zewnętrznych i sekcji zwłok z dnia 2 czerwca 2017 roku k. 370,
- sprawozdania z badania histopatologicznego z dnia 1 czerwca 2017 roku k. 371,
- pozostałych dokumentów zgromadzonych w niniejszej sprawie i zaliczonych na poczet materiału dowodowego k. 614.

Oskarżony R. S. w postępowaniu przygotowawczym i przed Sądem częściowo przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu i złożył wyjaśnienia, opisał przebieg wypadku, ale wyjaśnił, że z uwagi na leżący na jezdni śnieg, nie widział linii ciągłej na drodze. Oświadczył, że w momencie wyprzedzania jechał z prędkością około 50-60 km/h i w chwili, gdy wyprzedzał samochód prowadzony przez B. G., pojazd ten zjeżdżał powoli na pas ruchu, którym oskarżony wyprzedzał. Wyjaśnił również, że wyjeżdżając z S. był już spóźniony. Wiedział, że do B. dojedzie najwcześniej o godzinie 10.15, co oznaczało, że spóźni się do miejsca docelowego. Oskarżony wyjaśnił, że był to dla niego stres, gdyż każde spóźnienie powodowało pretensje ze strony pasażerów, kierowców innych busów oraz przełożonego w firmie, „działała na niego presja czasowa”, spieszył się.

W ocenie Sądu na wiarę zasługują wyjaśnienia oskarżonego w części, w której podał okoliczności związane z tym, ile osób jechało kierowanym przez nim pojazdem, celem podróży . Jeżeli chodzi o okoliczności związane z przebiegiem wypadku, to zasługują one tylko w części na wiarę. W sposób nie budzący żadnych wątpliwości ustalono bowiem na podstawie zeznań świadków B. G., M. S., opinii biegłego z dziedziny rekonstrukcji wypadków oraz pozostałego materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie wynika, że oskarżony wykonując manewr wyprzedzania samochodu marki P. w miejscu zabronionym (na łuku drogi oznaczonym znakiem ostrzegawczym A-2 i w miejscu, gdzie oś jezdni wyznaczona była linią podwójną ciągłą) oraz przy ograniczonej widoczności na tym łuku i w bardzo trudnych warunkach drogowych spowodował wypadek . Nie zasługuje na wiarę również ta część wyjaśnień oskarżonego, w której wskazał, że w momencie wykonywania manewru wyprzedzania, samochód marki P. (...) zjeżdżał na pas ruchu, którym poruszał się podczas wyprzedzania pojazd prowadzony przez oskarżonego. Przeczą temu bowiem zeznania świadków B. G. i M. S. z których wynika w sposób nie budzący wątpliwości, że prowadzony przez B. G. pojazd poruszał się prawidłowo, swoim pasem ruchu, blisko osi jezdni. W ocenie Sądu oskarżony składając wyjaśnienia chciał umniejszyć swoją rolę w spowodowaniu wypadku . Oskarżony składając wyjaśnienia tej treści przeczy sobie, gdyż jak wynika z jego wyjaśnień, pasy na drodze nie były widoczne z uwagi na leżący na nich śnieg.

Świadek **B. G.** zeznała, że prowadziła samochód marki P. (...), z uwagi na złe warunki atmosferyczne jechała bardzo ostrożnie z prędkością ok. 50 km/h. Gdy wyjeżdżała z miejscowości S., zauważyła we wstecznym lusterku jasnego busa. Na łuku drogi, w miejscu, gdzie była linia ciągła, częściowo przysypana śniegiem, bus zaczął wyprzedzać prowadzony przez świadka pojazd. Zdaniem B. G. wyprzedzający samochód świadka pojazd, jechał dość szybko. Świadek zeznała, że w chwili, gdy bus znajdował się w odległości ok. 10-15 metrów przed autem prowadzonym przez B. G., nagle zaczął obracać się w prawo i zatrzymał się na przydrożnym drzewie. B. G. jest lekarką, zatrzymała swój samochód, udzielił pasażerom bus pierwszej pomocy. Dwie osoby podróżujące busem były nieprzytomne.

W ocenie Sądu zeznania świadka B. G. w pełni zasługują na wiarę. Korespondują z wyjaśnieniami złożonymi przez oskarżonego R. S. i treścią opinii sporządzonej przez biegłego z dziedziny rekonstrukcji wypadków, z zeznaniami biegłego G. A., są także zgodne z zeznaniami pokrzywdzonych.

Niewiele wniosły do sprawy zeznania świadka **W. W.**, który zeznał, że około godz. 6.00 razem z A. K. wsiadł do pojazdu prowadzonego przez oskarżonego. Celem ich podróży była H. (...). Świadek nie obserwował drogi, spał. W pewnym momencie poczuł silne uderzenie, zobaczył, że ich samochód jest rozbity, nie widział momentu wypadku.

Podobnie świadek **M. K.** była pasażerką pojazdu prowadzonego przez oskarżonego, ale spała w chwili, gdy doszło do wypadku i z tego powodu nie potrafiła opisać jego przebiegu. Zeznała jednak, że w dniu zdarzenia warunki na drodze były trudne. Świadek podała, jakich obrażeń ciała doznała w wyniku wypadku.

Niewiele wniosły również do sprawy zeznania świadka **K. C.**, żony W. C., który w wyniku wypadku zmarł na miejscu. Świadek zeznała, że jej mąż na stałe pracował w Holandii i w dniu zdarzenia jechał do pracy. Świadek zeznała, że W. C. często jeździł do pracy za pośrednictwem firmy (...) i mówił, że starsi kierowcy jeżdżą rozsądnie, natomiast młodzi bardzo szybko, że bał się z nimi jeździć. Zeznała również, iż jej zdaniem kierowcy busów jeżdżą bardzo szybko, działając pod presją.

Sąd dał jednak wiarę zeznaniom świadków W. W., M. K. i K. C., bowiem znajdują potwierdzenie w pozostałym materiale dowodowym zgromadzonym w sprawie.

Świadek **W. N.** zeznała, że do prowadzonego przez oskarżonego pojazdu wsiadła około godziny 6.00 i celem jej podróży były (...). Pamiętała, że kierowca po drodze zabierał kolejnych pasażerów, świadek nie obserwowała, którą jadą. Zeznała, że warunki panujące na drodze były trudne, sama była kierowcą i jak na takie warunki, oskarżony jechał zbyt szybko. W. N. nie potrafiła opisać jak doszło do wypadku, bo przysypiała. Świadek zeznała również, że siedzący przed nią mężczyzna nie dawał oznak życia, a siedząca obok niej kobieta był nieprzytomna.

Świadek **M. S.** zeznał, że do prowadzonego przez R. S. wsiadł około godz. 7.35 w miejscowości B. i chciał jechać do Holandii. Warunki na drodze były trudne, na drodze leżało błoto pośniegowe, a kierowca jechał szybko, zdaniem świadka zbyt szybko, jak na warunki panujące na drodze, choć M. S. nie potrafił określić, z jaką prędkością. W pewnym momencie na początku łuku drogi kierowca busa rozpoczął manewr wyprzedzania jadącego przed nim pojazdu, który jechał swoim pasem, bliżej osi jezdni, bus „złapał” lewe pobocze, następnie zjechał na prawy pas ruchu, po czym na prawe nieutwardzone pobocze, uderzył prawym bokiem samochodu w przydrożne drzewo, samochód obróciło, lewym bokiem uderzyło w następne drzewo i pojazd zatrzymał się. Świadek zeznał, że kierująca wyprzedzanego samochodu udzieliła pierwszej pomocy pasażerom busa.

Świadek **A. O.** zeznała, że do busa prowadzonego przez oskarżonego R. S. wsiadła w S. i już w tym momencie samochód miał opóźnienie, warunki na drodze były trudne z uwagi na padający w nocy śnieg. Świadek zeznała, iż widziała, że samochód, którym podróżowała, po wykonaniu manewru wyprzedzania, wpadł w poślizg i wjechał w drzewo. Zdaniem świadka żaden inny pojazd nie miał wpływu na zaistnienie wypadku.

Zeznania świadków W. N., M. S., A. O. w pełni zasługują na wiarę z tych samych powodów, dla których Sąd dał wiarę zeznaniom świadka B. G..

Świadek **D. W.** prowadzi działalność gospodarczą T. – M. T. D. W. i jego firma zajmuje się przewozem osób i paczek na terenie Polski i za granicę. Zeznał, że od około roku zatrudniał oskarżonego na umowę zlecenie w charakterze kierowcy. D. W. wskazał, że w dniu 8 stycznia 2017 około godziny 9.00 zadzwonił do niego R. S. i poinformował, że miał wypadek, a następnie telefonicznie zrelacjonował jego przebieg. D. W. zeznał, że prowadzonym przez oskarżonego pojeździe zamontowane było urządzenie (...) o nazwie N. (...), które umożliwia m.in. ustalenie prędkości, z jaką poruszał się samochód. Po uruchomieniu aplikacji, na podstawie zapisu w urządzeniu, świadek zeznał, że pojazd kierowany przez oskarżonego jechał przed samym wypadkiem z prędkością 72 km/h, wcześniej z prędkością 68 km/h.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadka D. W.. Korespondowały one bowiem z wyjaśnieniami oskarżonego i pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie.

Świadek **J. M.** nie była świadkiem zdarzenia. Składała zeznania dotyczące obrażeń ciała, jakich doznała w wyniku wypadku jej córka A. K. oraz na okoliczność relacji, jakie łączyły ją z córką.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadka, w części w której wskazywała na okoliczności związane z obrażeniami ciała, leczeniem, a następnie śmiercią pokrzywdzonej. W tej części bowiem znajdują potwierdzenie w dokumentacji medycznej dołączonej do akt sprawy. Również zeznania dotyczące relacji, jakie łączyły J. M. z córką zasługiwały na wiarę. Były szczere i zgodne z zasadami doświadczenia życiowego.

Na wiarę zasługują również zeznania biegłego **G. A.**, który sporządził opinie dotyczącą rekonstrukcji wypadku. Biegły zeznał, że nawet gdyby podwójna linia ciągła była zupełnie niewidoczna z uwagi na leżący na jedni śnieg, to i tak oskarżony nie miał prawa wykonywać manewru wyprzedzania na łuku drogi. Wskazuje na to znak ostrzegawczy, który jednoznacznie wiąże się z zakazem wyprzedzania na łukach tak oznaczonych.

W ocenie Sądu na wiarę zasługują również **opinie** zawarte w aktach niniejszej sprawy i to zarówno sporządzone przez medyków sądowych, jak i biegłego z dziedziny rekonstrukcji wypadków. Ponieważ wywoły i konkluzje biegłych zostały sformułowane jednoznacznie i kategorycznie oraz zostały należycie umotywowane w oparciu o obszerną dokumentację, Sąd nie dostrzegł podstaw by zakwestionować wartość dowodową wspomnianych opinii.

Zebrane w niniejszej sprawie **dokumenty urzędowe** w postaci protokołów, notatek, sprawozdań i innych dokumentów w aktach niniejszej sprawy zasługiwały w pełni na przymiot wiarygodności, zostały bowiem sporządzone przez właściwe organy, w granicach kompetencji i w przewidzianej przepisami prawa formie, stąd stanowiły dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone.

Sąd zważył, co następuje:

R. S. oskarżony został o to, że w dniu 8 stycznia 2017 roku, na drodze wojewódzkiej nr (...), pomiędzy miejscowościami S. a P., w województwie (...), prowadząc samochód marki R. (...), o numerze rejestracyjnym, (...), którym przewoził 7 pasażerów, jadąc nim z kierunku miejscowości S. w kierunku miejscowości P., umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa obowiązujące w ruchu lądowym, tj. wynikającą z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 roku - Prawo o ruchu drogowym zasadę zachowania szczególnej ostrożności oraz wynikającą z art. 19 ust. 1 tej ustawy zasadę zachowania bezpiecznej prędkości nakazującą prowadzenia pojazdu z prędkością zapewniającą panowanie nad nim z uwzględnieniem warunków, w jakich ruch się odbywa, a w szczególności: rzeźby terenu, stanu i widoczności drogi, stanu i ładunku pojazdu, warunków atmosferycznych i natężenia ruchu oraz wynikającą z art. 24 ust. 1 pkt 1 i art. 24 ust 2 tej ustawy zasadę zachowania szczególnej ostrożności przy wykonywaniu manewru wyprzedzania i obowiązku wykonywania tego manewru przy odpowiedniej widoczności, a także określoną w art. 24 ust. 7 pkt 2 wskazanej tu ustawy zasadę zakazującą wykonywania manewru wyprzedzania na zakręcie oznaczonym znakami ostrzegawczymi, dojeżdżając do 26, 3 km. wskazanej drogi, w miejscu, gdzie jest to zabronione linią podwójną ciągłą oraz znakiem ostrzegawczym A 2, usytuowanym w odległości około 230 metrów przed początkiem łuku drogi, na łuku wskazanej tu drogi, jadąc z prędkością niezapewniającą panowania nad pojazdem w panujących wówczas warunkach atmosferycznych (mroźno, jezdnia śliska, oblodzona, pokryta rozjeżdżonym śniegiem), rzędu 59 km/h,

podjął manewr wyprzedzania jadącego bezpośrednio przed nim, w tym samym kierunku, samochodu osobowego marki P. (...), wjeżdżając, w trakcie wykonywania tego manewru, na lewe pobocze drogi, w wyniku czego utracił panowanie nad prowadzonym przez siebie autem, które zjechało następnie na prawy pas ruchu, po czym na prawe, nieutwardzone, pobocze, gdzie uderzyło przednim prawym narożem nadwozia w przydrożne drzewo, w następstwie którego to uderzenia obróciło się, po czym lewym bokiem nadwozia uderzyło w kolejne przydrożne drzewo, rosnące po prawej stronie drogi, nieumyślnie sprowadzając w ten sposób katastrofę w ruchu lądowym zagrażającą życiu oraz zdrowiu wielu osób, to jest siedmiorga pasażerów samochodu marki R. (...), o numerze rejestracyjnym, (...), w wyniku której pasażerowie tego pojazdu: W. C. doznał obrażeń wielonarządowych w postaci otarcia naskórka kolana prawego i podbiegnięcia krwawego okolicy brzucha, stłuczenia mózgu i pnia mózgu, złamania podstawy czaszki, krwotoku dokomorowego, pęknięcia wątroby, stłuczenia płuc oraz złamania żeber od II do VI po stronie lewej w linii pachowej przedniej i trzonu obojczyka lewego, w wyniku których poniósł śmierć na miejscu tego zdarzenia; A. K. doznała obrażeń ciała w postaci: krwiaka podtwardówkowego oraz wielomiejscowego złamania środkowego i dolnego piętra twarzoczaszki, wylamania masywu szczękowo – podniebiennego, krwi w zatokach szczękowych, złamania ściany dolnej i bocznej prawego oczodołu, pęcherzyków odmy, uszkodzenia obu wyrostków skrzydłowo – podniebiennych, złamania żuchwy po stronie prawej oraz złamania podstawy lewego wyrostka kłykciowego, ogniska stłuczeń mięszu płuc, zwłaszcza w płacie dolnym płuca prawego, złamania wyrostków poprzecznych L 2, L 3, L 4 i L 5 po stronie prawej, pośrodkowego złamania kości krzyżowej bez przemieszczeń, obustronnego złamania w okolicy spojenia łonowego trzonu kości łonowej z uszkodzeniem przedniej części panewki stawu biodrowego oraz gałęzi kości kulszowej po stronie lewej, ogniskowego stłuczenia mózgu, powodujących chorobę realnie zagrażającą życiu (art. 156 § 1 pkt 2 k.p.k.), w następstwie których to obrażeń ciała wymieniona zmarła 24 kwietnia 2017 roku w Centrum Medycznym (...) w P. (wskutek odoskrzelowego zapalenia płuc, które rozwinęło się u osoby wymagającej przewlekłego leczenia z powodu doznanych obrażeń wielonarządowych doznanych w następstwie przedmiotowego zdarzenia drogowego); A. O. doznała obrażeń ciała w postaci złamania żebra IV i X po stronie lewej, które to obrażenia naruszyły czynności narządów ciała wymienionej i spowodowały rozstrój jej zdrowia na okres przekraczający dni 7; M. K. doznała obrażeń ciała w postaci ogólnych potłuczeń, złamania lewej kości łonowej – gałęzi górnej i dolnej, złamania kości krzyżowej po stronie prawej, które to obrażenia naruszyły czynności narządów ciała wymienionej i spowodowały rozstrój jej zdrowia na okres przekraczający dni 7; W. N. doznała obrażeń ciała w postaci stłuczenia klatki piersiowej, stłuczenia kolana lewego oraz stłuczenia śródręcza lewego, które to obrażenia nie naruszyły czynności narządów ciała wymienionej i nie spowodowały rozstrój jej zdrowia na okres przekraczający dni 7; W. W. doznał obrażeń ciała w postaci stłuczenia głowy, które to obrażenia nie naruszyły czynności narządów ciała wymienionego i nie spowodowały rozstrój jego zdrowia na okres przekraczający dni 7, M. S., doznał naruszenia nietykalności cielesnej, to jest o czyn z art. 173 § 2 k.k. w zw. z art. 173 § 4 k.k. w zb. z art. 157 § 3 k.k. w zw. z art. 157 § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Zgodnie z treścią art. 173 § 1 k.k., kto sprowadza katastrofę w ruchu lądowym, wodnym lub powietrznym zagrażającą życiu lub zdrowiu wielu osób albo mieniu w wielkich rozmiarach podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10. Przepis art. 173 § 2 k.k. stanowi, że jeżeli sprawca działa nieumyślnie, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5. Zgodnie z treścią art. 173 § 4 k.k., jeżeli następstwem czynu określonego w § 2 jest śmierć człowieka lub ciężki uszczerbek na zdrowiu wielu osób, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

Do przypisania przestępstwa z art. 173 k.k. konieczne jest zatem sprowadzenie zagrożenia dla zdrowia lub życia wielu osób, nie ma przy tym znaczenia, czy uszczerbek, który zagrażał był lekki, średni, czy ciężki. W sprawie niniejszej uznać należało, iż zagrożenie istniało w stosunku do siedmiu osób, pasażerów pojazdu prowadzonego przez oskarżonego R. S..

W aktualnym Kodeksie karnym do art. 173 KK dodano znamię „wielu”. Stąd też nie można wprost odwoływać się do orzecznictwa powstałego na gruncie dawnego Kodeksu karnego. Traci ono na aktualności wobec odmiennej regulacji w aktualnym stanie prawnym. W aktualnym stanie prawnym dominują poglądy, w których wskazuje się, że „wiele osób” to co najmniej dziesięć. Wypadek komunikacyjny jest katastrofą jeżeli stwarza powszechne zagrożenie i niesie bardzo rozległe skutki dla życia lub zdrowia albo mienia. Ustawodawca w prawie karnym posłużył się pojęciami „kilka” i „wielu”. Nie są to pojęcia jednoznaczne. Nie budzi wątpliwości rozumienie pojęcia „kilka”. To liczba od trzech

do dziesięciu. Wiele obejmuje więcej niż dziewięć, a więc nie mniej niż dziesięć. Stąd też pod pojęciem katastrofy zagrażającej życiu lub zdrowiu wielu osób należy przyjąć, iż „wiele osób” to nie mniej jak dziesięć osób. (Wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu - II Wydział Karny z dnia 16 października 2013 r II AKa 305/13).

Sąd podziela stanowisko zawarte w uzasadnieniu Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu, którego fragment zacytowano wyżej. Zdaniem Sądu, aby przyjąć kwalifikację prawną czynu z art. 173 k.k. koniecznym jest przyjęcie, że działanie sprawcy zagrażało życiu lub zdrowiu wielu osób. Wskazać w tym miejscu należy, iż początkowo w postępowaniu przygotowawczym przedstawiono R. S. zarzut popełnienia przestępstwa z art. 177 § 1 i 2 k.k. , a dopiero w późniejszej fazie śledztwa ogłoszono mu postanowienie o zmianie zarzutów. Z uzasadnienia tego postanowienia, jak również z uzasadnienia aktu oskarżenia nie wynika , jakimi przesłankami kierował się prokurator zmieniając postanowienie o przedstawieniu zarzutów i kierując akt oskarżenia z kwalifikacją z art. 173 § 2 k.k. w zw. z art. 173 § 4 k.k. w zb. z art. 157 § 3 k.k. w zw. z art. 157 § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

W ocenie Sądu, biorąc pod uwagę powyższe rozważania należało uznać, że czyn popełniony przez oskarżonego wypełnia znamiona przestępstwa z art. 177 § 1 i 2 k.k.

Zgodnie z treścią art. 177 § 1 k.k., kto naruszając , chociażby nieumyślnie, zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym, wodnym lub powietrznym, powoduje nieumyślnie wypadek, w którym inna osoba odniosła obrażenia ciała określone w art. 157 § 1 podlega karze pozbawienia wolności do lat 3. § 2 tego przepisu stanowi, że jeżeli następstwem wypadku jest śmierć innej osoby albo ciężki uszczerbek na zdrowiu, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

Nie budzi żadnych wątpliwości, że oskarżony naruszył zapis art. 3 ust 1 ustawy prawo o ruchu drogowym w postaci nakazu zachowania szczególnej ostrożności, nadto zapis art. 24 ust 1 oraz ust. 7 pkt 2 cytowanej ustawy, które nakazują zachować szczególną ostrożność przy wyprzedzaniu oraz zakazują wyprzedzania pojazdu silnikowego jadącego po jezdni na zakręcie oznaczonym znakami ostrzegawczymi, w miejscu, gdzie oś jezdni wyznaczoną była podwójną linią ciągłą. Swoim działaniem oskarżony naruszył również art. 19 ust 1 cytowanej ustawy nakazujący jechać z prędkością zapewniającą panowanie nad pojazdem, z uwzględnieniem warunków, w jakich ruch się odbywa, a w szczególności: rzeźby terenu, stanu i widoczności drogi, stanu i ładunku pojazdu, warunków atmosferycznych i natężenia ruchu.

Okoliczność podawana przez oskarżonego zarówno w postępowaniu przygotowawczym, jak i przed Sądem, że jadąc w dniu zdarzenia do B. był spóźniony i zestresowany tym, że spóźnienie wywoła pretensje ze strony pasażerów, kierowców innych busów i przełożonego, nie ma znaczenia dla przypisania winy oskarżonemu. Każdy kierowca zobowiązany jest wyjechać w drogę o takiej godzinie, która pozwoli mu dojechać do celu na czas, uwzględniając warunki atmosferyczne i warunki panujące na drodze, zapewniając pasażerom bezpieczeństwo i nie stwarzając zagrożenia dla innych uczestników ruchu drogowego. Z akt sprawy wynika tymczasem, iż już wyjeżdżając z S. oskarżony miał świadomość, że się spóźni i podjął walkę z czasem, co doprowadziło to tragicznego w skutkach wypadku.

Na marginesie stwierdzić w tym miejscu należy, iż nawet na jednym z dwóch zdjęć dołączonych przez oskarżonego na rozprawie, widoczna jest podwójna linia ciągła, częściowo przysypana śniegiem.

W wyniku wypadku śmierć na miejscu poniósł W. C., A. K. doznała ciężkich obrażeń ciała i w ich wyniku zmarła w szpitalu. A. O. i M. K. doznały obrażeń ciała na czas przekraczający 7 dni, zaś W. W. i W. N. na czas, który nie przekroczył 7 dni.

Uznając winę oskarżonego za udowodnioną, Sąd wymierzył mu karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności. Przy wymiarze kary Sąd baczyl, by kara ta nie przekroczyła stopnia winy oskarżonego oraz miał również na uwadze konieczność dostosowania jej do stopnia społecznej szkodliwości czynu. Jako okoliczności obciążające Sąd uznał umyślne naruszenie przez oskarżonego zasad bezpieczeństwa w ruchu lądowym oraz skutki wypadku, w wyniku

którego dwie osoby poniosły śmierć, a cztery doznały obrażeń ciała. Okolicznością łagodzącą jest dotychczasowo niekaralność oskarżonego i wyrażenie przez niego skruchy.

Na poczet wymierzonej oskarżonemu kary pozbawienia wolności, Sąd zaliczył mu okres zatrzymania od dnia 8 stycznia 2017 roku godz. 12.15 do dnia 9 stycznia 2017 roku godz. 18.00.

Zgodnie z treścią art. 42 § 1 k.k. Sąd orzekł środek karny w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych na okres 2 lat, na poczet którego zaliczył okres zatrzymania prawa jazdy od dnia 8 stycznia 2017 roku.

Pełnomocnik oskarżycielki posiłkowej wniósł o zasądzenie od oskarżonego na rzecz J. M. kwoty 200 000 złotych tytułem zadośćuczynienia, szczegółowo wniosek uzasadniając i dołączając dokumentację fotograficzną k. 599-611.

Oskarżycielka posiłkowa M. K. i świadek A. O. w swoich zeznaniach w postępowaniu przygotowawczym zeznały, że domagają się zadośćuczynienia, nie podały jednak do końca trwania procesu kwoty, której się domagają.

Zgodnie z treścią art. 46 § 1 k.k. sąd może orzec, a na wniosek pokrzywdzonego lub innej osoby uprawnionej orzeka, stosując przepisy prawa cywilnego, obowiązek naprawienia, w całości albo w części, wyrządzonej przestępstwem szkody lub zadośćuczynienia za doznana krzywdę. Sąd uznał, że skutecznie złożył wniosek o zadośćuczynienie jedynie pełnomocnik J. M.. Pełnomocnik wniósł o zasądzenie od oskarżonego na oskarżycielki posiłkowej kwotę 200.000 złotych. Sąd zasądził kwotę 70.000 złotych.

Z ustalonych w niniejszej sprawie okoliczności faktycznych wynika, że istnieje związek przyczynowy pomiędzy działaniem oskarżonego a śmiercią A. K.. Gdyby bowiem nie doszło do wypadku spowodowanego przez R. S., nie doszłoby do śmierci pokrzywdzonej w wypadku.

W ocenie Sądu zgłoszone przez pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej roszczenie, oparte na ww. przepisie zasługuje na uwzględnienie. Zgodnie z treścią art. 446 § 4 k.c., sąd może przyznać najbliższym członkom rodziny zmarłego odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznana krzywdę. Przepis art. 446 § 4 k.c. ma na celu zadośćuczynienie najbliższym członkom rodziny osoby zmarłej doznanej przez nich w wyniku czynu niedozwolonego krzywdy, a więc naprawienie szkody niemajątkowej, w odróżnieniu od przewidzianego w art. 446 § 3 k.c. odszkodowania za szkodę majątkową wynikającą ze śmierci bezpośrednio poszkodowanego. Zadośćuczynienie przewidziane w art. 446 § 4 k.c. nie jest zależne od pogorszenia sytuacji życiowej osoby bliskiej w wyniku śmierci bezpośrednio poszkodowanego, lecz ma na celu złagodzenie cierpienia psychicznego wywołanego śmiercią osoby najbliższej i pomoc członkom jego rodziny w dostosowaniu się do zmienionej sytuacji życiowej (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 września 2013 roku, IV CSK 87/13, LEX nr 1383297). Zadośćuczynienie to ma zrekompensować krzywdę wynikającą z naruszenia dobra osobistego, którym jest prawo do życia w pełnej rodzinie i ból spowodowany utratą najbliższej osoby. Zgodnie z prezentowanym w orzecznictwie stanowiskiem, na rozmiar krzywdy, o której mowa w art. 446 § 4 k.c., mają wpływ przede wszystkim: wstrząs psychiczny i cierpienia moralne wywołane śmiercią osoby bliskiej, poczucie osamotnienia i pustki po jej śmierci, rodzaj i intensywność więzi łączącej poszkodowanego ze zmarłym, rola w rodzinie pełniona przez osobę zmarłą, wystąpienie zaburzeń będących skutkiem śmierci osoby bliskiej, wiek poszkodowanego i jego zdolność do zaakceptowania nowej rzeczywistości oraz umiejętność odnalezienia się w niej (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 czerwca 2011 roku, III CSK 279/10, niepubl.). Ustawodawca nie wskazuje zasad ustalania wysokości omawianego zadośćuczynienia, a posiłkować należy się w tym zakresie poglądami wypracowanymi w judykaturze na tle stosowania art. 445 k.c., art. 23 k.c. i art. 24 k.c. Niewątpliwie krzywdę doznana w wyniku śmierci osoby bliskiej bardzo trudno ocenić i wyrazić w formie pieniężnej. W orzecznictwie Sądu Najwyższego dotyczącym zasad ustalania wysokości zadośćuczynienia wskazuje się, iż każdy przypadek powinien być traktowany indywidualnie z uwzględnieniem wszystkich okoliczności sprawy. Rolą zadośćuczynienia jest złagodzenie doznanej niewymiernej krzywdy poprzez wypłacenie nie nadmiernej, lecz odpowiedniej sumy, w stosunku do doznanej krzywdy. Ustalenie jej wysokości powinno być więc dokonane w ramach rozsądnych granic, odpowiadających aktualnym warunkom i sytuacji majątkowej społeczeństwa przy uwzględnieniu, iż wysokość zadośćuczynienia musi przedstawiać ekonomicznie odczuwalną wartość.

Biorąc pod uwagę powyższe przesłanki, mające wpływ na wysokość zadośćuczynienia przewidzianego w art. 446 § 4 k.c., przy uwzględnieniu wszystkich istotnych w sprawie okoliczności mających wpływ na rozmiar cierpień i sytuację oskarżycielki posiłkowej po śmierci córki w wypadku komunikacyjnym, należy uznać, iż kwotą z tytułu zadośćuczynienia, która winna być zasądzona w niniejszej sprawie jest kwota 70.000 zł. Kwota ta będzie stanowiła odpowiednie zadośćuczynienie J. M. z tytułu śmierci córki.

Kwota przyznanego zadośćuczynienia została przez Sąd zmiarkowana, z uwzględnieniem charakteru więzi rodzinnych łączących oskarżycielkę posiłkową z A. K.. Sąd uwzględnił w szczególności stopień cierpienia J. M., nieodwracalność skutków powstałych wskutek śmierci córki. Odczuwane przez J. M. cierpienia psychiczne po śmierci córki były tym bardziej dotkliwe i rozległe, iż łączyły ją z A. K. silne więzi. Jak wynika z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, pokrzywdzona nie mieszkała wprawdzie razem z matką i nie pozostawała z nią we wspólnym gospodarstwie domowym, ale przyjeżdżała na święta, pomagała matce finansowo. Wzajemne relacje między A. K. a J. M. nie odbiegały w istotny sposób od relacji jakie łączą rodziców z dzieckiem, które z natury rzeczy charakteryzują się bardzo silną więzią emocjonalną łączącą osoby bliskie. Naturalną konsekwencją zerwania tego rodzaju więzi jest ból, cierpienie i poczucie krzywdy. Zerwanie więzi z córką wywołało tego rodzaju skutki u oskarżycielki posiłkowej, co potwierdzają jej zeznania. Niewątpliwie po śmierci A. K. jej matka odczuwała ból, pustkę, osamotnienie, żal, zawiedzione nadzieje i nie mogła pogodzić się z jej stratą. Śmierć skutkowała także zachwianiem poczucia bezpieczeństwa J. M. wyrażanego zarówno w formie materialnej, ale w głównej mierze emocjonalnej. Podkreślić należy bardzo silną więź łączącą matkę z córką oraz fakt, że J. M. miała nadzieję, że córka będzie jej pomagać, szczególnie biorąc pod uwagę chorobę na którą cierpi syn oskarżycielki posiłkowej. Jak wynika z jej zeznań, A. K. pomagała matce finansowo. Nie ulega wątpliwości, że krzywda wywołana śmiercią dziecka, jest – oceniając według kryteriów obiektywnych – jedną z najbardziej dotkliwych i najmocniej odczuwalnych z uwagi na rodzaj i siłę więzów rodzinnych. W rozpoznawanej sprawie krzywda jest tym bardziej dotkliwa, że śmierć nastąpiła nagle w wypadku komunikacyjnym i kobietę w pełni sił, zaangażowaną zawodowo i rodzinie, pracującą i stanowiącą oparcie dla matki. Zważyć należy, iż skutki śmierci córki rozciągają się na całe życie jej matki i będą skutkować zarówno w aspekcie osłabienia aktywności życiowej, motywacji do przezwycięzania trudności życia codziennego, pogorszenia stanu zdrowia w następstwie cierpienia i poczucia krzywdy z powodu utraty dziecka. To zadośćuczynienie pieniężne choć w części zrekompensuje krzywdę za naruszenie prawa do życia w rodzinie i ból spowodowany utratą najbliższej osoby.

Z drugiej jednak strony śmierć córki nie skutkowałą zmianą dotychczasowego (...), nie zaburzyła w istotny sposób jej dotychczasowego funkcjonowania. Jak wyżej wskazano, A. K. nie mieszkała z matką, podjęła bowiem decyzję o zamieszkaniu i podjęciu pracy w H. (...). Zatem należało przyjąć, iż oskarżycielka posiłkowa niewątpliwie nadal przeżywa boleśnie stratę córki, ale nie rzutuje to w sposób utrudniający jej dalsze funkcjonowanie w rodzinie. Mając na uwadze powyższe, Sąd doszedł do przekonania, że kwota zadośćuczynienia na rzecz J. M. jest adekwatna do poniesionej przez nią krzywdy odczuwanej w wyniku bezpowrotnie zerwanej bliskiej więzi ze zmarłą nagle córką. W ocenie Sądu kwota zadośćuczynienia 70.000 zł odpowiada aktualnym warunkom i sytuacji majątkowej społeczeństwa. Zdaniem Sądu zadośćuczynienie w tej kwocie pozwoli na zrekompensowanie w takim jak jest to możliwe stopniu cierpienia związanego ze śmiercią córki.

Na podstawie przepisów powołanych w punkcie 6 wyroku Sąd zasądził obrońcy z urzędu adw. A. Ł. kwotę 1.180 zł (w tym 23% podatku VAT) tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu.

Mając na uwadze fakt, że oskarżonemu wymierzona została kara pozbawienia wolności oraz z uwagi na jego sytuację rodzinną i majątkową, Sąd zwolnił R. S. z obowiązku zwrotu Skarbowi Państwa kosztów procesu i nie wymierzył mu opłaty.

SSO Magdalena Grzybek

ZARZĄDZENIE

Proszę:

1. Notować w kontrolce uzasadnień,
2. Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć obrońcy , pełnomocnikowi oskarżycielki posiłkowej i prokuratorowi,
3. Za 14 dni lub z apelacją.

SSO Magdalena Grzybek